

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobců: **a) A. R. P., b) nezl. A. D. P., c) nezl. A. D. P., d) nezl. A. U. P.**, v kasačním řízení zastoupeni Mgr. Irenou Zelenkovou, advokátkou se sídlem Korunní 2206/127, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem, Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2019, č. j. OAM-754/ZA-ZA11-HA10-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 6. 2021, č. j. 28 Az 18/2019 - 55,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Ireně Zelenkové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 26.910 Kč, která jí bude proplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Dne 5. 9. 2018 podala žalobkyně a) žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, a to i za své nezletilé děti [žalobkyně b) a c)], případně i doplňkové ochrany. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že manželovi rodiče byli proti jejich svatbě, a že zejména ze strany tchyně měla obavu o svůj život a život dcer. V dalším pohovoru uvedla, že hlavní příčinou odchodu z vlasti bylo to, že tchyně unesla její starší dceru a žalobkyni a) a žalobkyni b) psychicky týrala. První jmenovanou dokonce fyzicky napadla. K manželovi žalobkyně a) se tchyně chovala špatně proto, že by měl zdědit majetek po svém otci. V lednu 2016 se proto odstěhovali do sousední vesnice. V září 2017 tchyně starší dceru [žalobkyni b)] vyzvedla ve škole, což však popřela, a poté dceru našli zavřenou v jednom statku na okraji vesnice. Žalobkyně a) uvedla, že tímto způsobem je

tchyně chtěla terorizovat, protože ona zjistila existenci jejího vztahu s bratrem jejího manžela (se švagrem). V souvislosti s tímto incidentem se o pomoc nikam neobrátili, protože policie ve státě Gudžarat je zkorumpovaná. Přestěhování na jiné místo nezvažovali, neboť chtěli do zahraničí, kde by byli v bezpečí.

[2] Dne 11. 1. 2019 byl proveden další pohovor se žalobkyní a) jako zákonnou zástupkyní dne 3. 1. 2019 narozeného žalobce d). Při něm sdělila, že o mezinárodní ochranu pro syna žádá ze stejných důvodů jako u sebe a ostatních svých nezletilých dětí. Uvedla, že Indii opustili, protože tam dochází k únosům a sexuálnímu zneužívání dětí. Předložila USB disk, na němž jsou videa zachycující takové situace. Tato videa pochází ze zpráv národní i soukromé televize.

[3] K shromážděným informacím o zemi původu žalobci uvedli, že ačkoliv se ve zprávách o zemi původu uvádí, že v Indii je poskytována pomoc sociálně slabým, tak oni nikdy žádnou pomoc nedostali.

[4] Žalovaný jejich žádosti zamítl s tím, že Indie je bezpečnou zemí původu a žalobci neprokázali opak. Za únos dítěte zde navíc hrozí i trest smrti.

[5] Krajský soud přisvědčil závěrům žalovaného. V rozsudku poukázal i na rozpor ve výpovědích manžela žalobkyně a) a žalobkyně a) ohledně času únosu dítěte.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) napadli rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadili pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Žalovaný příslušnost ke kastě (určité sociální skupině) zohlednil pouze v obecné rovině. Jako příslušníkům kasty X se jim nedostává stejného přístupu ke „státní moci“ jako vyšším kastám. Žalovaný a následně ani soud nedostatečně posoudili možnost domáhat se ochrany ze strany státu v rámci pronásledování ze strany tchyně, resp. tuto otázku vůbec nedoložili aktuálními zprávami o zemi původu.

[8] Stěžovatelé k otázce doplňkové ochrany uvedli, že pokud by se vrátili do země původu, hrozí jim skutečné nebezpečí vážné újmy, přičemž nemohou využít státní ochrany. Navíc poukazují na reálně hrozící únosy dětí [tedy i žalobců b), c) a d)].

[9] Pro výše uvedené navrhuji zrušit rozsudek krajského soudu a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na závěry krajského soudu a podotkl, že žádost o mezinárodní ochranu neslouží k řešení pobytové situace.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost je včasná, podaná oprávněnými osobami a přípustná. Jelikož se však jedná o kasační stížnost podanou ve věci udělení mezinárodní ochrany, zabýval se soud v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. nejprve tím, zda podaná kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, a zda je tedy ve smyslu citovaného ustanovení přijatelná.

pokračování

[12] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního podrobně vyložil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotné právního postavení stěžovatele. Ve věci stěžovatelů však podmínky přijatelnosti naplněny nejsou.

[13] Nejvyšší správní soud nezjistil, že by napadený rozsudek trpěl vadami, které podle jeho setrvalé judikatury zakládají důvod nepřezkoumatelnosti (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS; či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS). Krajský soud se v odůvodnění napadeného rozsudku všemi námitkami stěžovatelů zabýval a v dostatečném rozsahu je vypořádal.

[14] K otázce pronásledování soukromými osobami a k nemožnosti domoci se náležité ochrany od státu se již Nejvyšší správní soud mnohokrát vyjádřil (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49, ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, ze dne 31. 3. 2004, č. j. 6 Azs 41/2004 - 67, ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 187/2004 - 49, ze dne 13. 9. 2004, č. j. 4 Azs 160/2004 - 41, ze dne 27. 6. 2005, č. j. 4 Azs 395/2004 - 68, ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004 - 53, ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, ze dne 24. 11. 2016, č. j. 5 Azs 251/2016 - 19, či ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 312/2016 - 31). Subjektivní nedůvěra vůči vnitrostátním orgánům bez dalšího neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012 - 23), v případě, že informace o zemi původu ukazují opodstatněnost této nedůvěry, nelze po žadateli o mezinárodní ochranu požadovat, aby vyčerpал prostředky vnitrostátní ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS).

[15] Z informací o zemi původu, byť kusých, ani z dalších okolností projednávané věci nevyplývá, že by se Indie měla řadit mezi státy, kde je policii třeba považovat *a priori* za zcela nefunkční či dopouštějící se svévolného, nezákonného jednání bez ohledu na subjektivní pocit stěžovatelů, resp. ochranu za pouze dočasnou (obecně tedy neúčinnou). O tom svědčí i zařazení Indie na seznam bezpečných zemí původu. Nadto dle zpráv o zemi původu jsou v Indii únosy trestány nejpřísnějším možným trestem – smrtí, což stěžovatelé nepochybují.

[16] Navíc, což je pro věc podstatné, soud tvrzení o únosu ze strany tchyně nepovažoval za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, neb je z okolností věci patrné, že ani rodiče žalobkyně b) nevnímají její popisovaný „únos“ v trestněprávní rovině, ale spíše jako zlovůli či šikanu ze strany tchyně manžela žalobkyně b), kterou se nepokusili řešit ani ve vztahu k jejímu manželovi [otci manžela žalobkyně b)] (k minimální intenzitě útrap, jež mohou

být azylově relevantní, srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, č. 1066/2007 Sb. NSS).

[17] V souzené věci tedy výše uvedené i v souvislosti se skutečností, že ochranu před únosy stěžovatelé ani nezpochybňují, zakládá legitimní důvod po nich požadovat i při jejich kastovním postavení, aby se na orgány činné v trestním řízení obrátili a až následně, nedostane-li se jim účinné ochrany, podali žádost o mezinárodní ochranu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2020, č. j. 5 Azs 173/2018 - 25).

[18] Nejvyšší správní soud taktéž neshledal žádné zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, neboť respektoval ustálenou judikaturu a zároveň nikterak (natož hrubě) nepochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[19] Nadto je všeobecně známo, že stěžovatelé zdaleka nepatří do nejnížší kasty nedotknutelných (Dalit), u kterých v minulosti k diskriminaci ze strany státní moci docházelo (srov. Rezoluci Evropského Parlamentu ze dne 10. 10. 2013, č. 2013/2676).

[20] K doplňkové ochraně stěžovatelé toliko zestručnili svá tvrzení v žalobě. Nejvyšší správní soud však shledal závěry krajského soudu k této otázce zcela správnými. Nelze pak přisvědčit stěžovatelům, že v řízení o azylu (případně poskytnutí doplňkové ochrany) se zkoumá nejlepší zájem dítěte. Nejlepší zájem dítěte se totiž zkoumá (posuzuje) ve vztahu k přiměřenosti správního vyhoštění stěžovatelky (či obecně v pobytových otázkách a s tím souvisejících řízeních). Tato otázka v azylovém řízení z povahy věci, dle ustálené judikatury, nenachází své místo (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 Azs 166/2016 - 28, či ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020 - 32).

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájem stěžovatelů. Na všechny jejich námítky poskytuje ustálená judikatura soudu dostatečnou odpověď. Závěry rozhodnutí žalovaného a krajského soudu obstály, nebyla shledána pochybení, která by měla vliv na hmotněprávní postavení stěžovatelů. Z tohoto důvodu soud kasační stížnost shledal nepřijatelnou a podle § 104a odst. 1 s. ř. s. ji odmítl.

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože kasační stížnost byla odmítnuta.

[23] Stěžovatelům byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 9. 2021, č. j. 1 Azs 207/2021 - 36, ustanovena zástupkyně Mgr. Irena Zelenková, advokátka. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí v takovém případě hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát. Ustanovené zástupkyni stěžovatelky přísluší odměna za dva úkony právní služby (převzetí a příprava věci, seps kasační stížnosti) učiněné vůči 4 stěžovatelům, tedy v souhrnné výši 24.800 Kč [§ 11 odst. 1 písm. b) a d), § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 advokátního tarifu]. Podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu, jde-li o společné úkony při zastupování dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou osobu mimosmluvní odměna snižena o 20 %, celkem tedy o 4.960 Kč. Ustanovené zástupkyni dále náleží náhrada hotových výdajů v paušální částce za dva úkony právní služby učiněné vůči čtyřem osobám ve výši 2.400 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu).

pokračování

Ustanovená zástupkyně je plátkyní daně z přidané hodnoty, proto jí rovněž náleží náhrada ve výši 21 % z částky 22.240 Kč, tj. 4.670 Kč. Celkem tedy činí odměna ustanovené zástupkyně 26.910 Kč a bude jí vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. listopadu 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu